

Lausuntopyyntö perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista

Lausunnonantajan lausunto

Lukua 4 koskevat huomiot

Lukua 4 koskevat huomiot

4.3.1. Oppimisympäristöt

Esitämme luvun viimeiseen kappaleeseen lisäystä seuraavasti:

“Oppimisympäristöjen kehittämisessä otetaan huomioon kouluuyhteisön ja jokaisen oppilaan kokonaisvaltainen hyvinvointi. Ympäristöjen tulee olla turvallisia ja terveellisiä ja edistää oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaista tervettä kasvua ja kehitystä. Oppilaita ohjataan vastuulliseen ja turvalliseen toimintaan kaikissa oppimisympäristöissä.”

Lisäys: Turvallisen oppimisympäristön edellytys on riittävän pieni ryhmäkoko. Ryhmän koko voi olla enintään 16 oppilasta oppiaineissa, joissa työskennellään esimerkiksi laboratorioissa tai ulkona maastossa ja käytetään erilaisia laitteita ja kemikaaleja. Näitä oppiaineita ovat luonnontieteet kuten biologia, maantieto, fysiikka ja kemia sekä taito- ja taideaineista esimerkiksi kotitalous ja käsityöt.

Lukua 5 koskevat huomiot

Luvun 5.4 alalukuja koskevat huomiot

5.4.3 Opiskelu tavoitekokonaisuuksittain

Pidämme hyvänä, että ylöspäin eriyttäminen mahdollistetaan aiempaa paremmin.

Luonnoksen kohta “Poikkeusjärjestelyjä voidaan tehdä opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla” vaatii täsmennystä (kuten esimerkkejä). Sanamuoto jättää liian paljon päätäntävaltaa koulutuksen järjestäjälle.

Lukua 6 koskevat huomiot

Palautetta ja konkreettisia muutosehdotuksia perusteluonnoksen lukuun 6.

6.1.2 Summatiivinen arviointi

Esitämme, että käyttäytymisen arviointi merkitään päättötodistukseen. Tämä kannustaisi oppilaita parempaan käyttäytymiseen ja lisäisi työrauhaa.

6.8. Oppilaskohtaisia tukitoimia saavan oppilaan päättöarviointi

Luonnoksessa todetaan "Rajattujen oppimäärien mukaisesti opiskeltujen oppiaineiden päättöarvioinnissa annetaan hyväksytystä suorituksesta numeroarvosana 5 tähtimerkinnällä." Mielestämme tämä on erittäin kaivattu uudistus, joka mahdollistaa oppilaiden tasavertaisen hakeutumisen toisen asteen opintoihin.

Numeroarvosanalle 5 tähtimerkinnällä tulee määritellä valtakunnalliset kriteerit, sillä nykyiset arviointikriteerit eivät tähän tarkoitukseen sovellu.

Lukua 7 koskevat huomiot

7.3 Ryhmäkohtaiset tukimuodot ja niiden tavoitteet sekä järjestäminen

Luonnoksessa todetaan, että opetuksen järjestäjän tulee varata ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamiseen lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuvassa suunnitelmassa yhteensä vähintään 0,122 opetustuntia viikossa koulun oppilasta kohden.

Ymmärrämmekö oikein, että esimerkiksi 300 oppilaan yläkoulussa tämä tarkoittaisi $300 \times 0,112 = 36,6$ h / viikko? Jos koulussa on 15 perusopetuksen ryhmää 7.–9.-luokilla, niin jokainen luokka saisi 2,44 h ryhmäkohtaista tukea (esim. erityisopettaja mukana oppitunneilla). Luokilla on 30 h opetusta viikossa. Mielestämme ryhmäkohtaisen tuen vähimmäismäärä on riittämätön.

7.3.1 Opettajan antama yleinen tukiopeutus

Luonnoksen mukaan yleistä tukiopeutusta annetaan oppilaan työjärjestyksen mukaisten oppituntien aikana, joihin tuen tarve liittyy, ja sitä antaa ensisijaisesti opetusryhmästä vastuussa oleva luokan- tai aineenopettaja. Ehdotetun järjestelyn ongelmana on, että opettaja ei pysty samanaikaisesti sekä antamaan tukiopeutusta että opettamaan yleisopetuksen ryhmää.

Tukiopeutuksen toteuttaminen on haasteellista varsinkin yläkouluissa, joissa oppilailla on pitkät koulupäivät. Myös koulukuljetusten aikataulut rajoittavat tukiopeutuksen antamista.

Jos opettajalla on suuri opetusvelvollisuus, hänellä ei riitä aika tukiopeutuksen antamiseen oppituntien ulkopuolella.

Samanaikais- ja yhteisopettajuuden haasteena on pätevien erityisopettajien puute. Myöskään koulujen perinteiset luokkatilat eivät monesti sovellu samanaikais- ja yhteisopettajuuteen. Miksei siis mieluummin pienempi ryhmä yhdellä opettajalla kuin iso ryhmä kahdella opettajalla?

Luonnoksessa todetaan, että opettajien yhteistyö yleisen tukiopeutuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja sen vaikuttavuuden arvioinnissa on tärkeää. Haasteeksi kuitenkin muodostuu, että yhteistyön suunnittelulle ei ole nykyisessä opetusjärjestelmässä aikaa.

7.4 Oppilaskohtaiset tukitoimet

7.4.3.2 Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antama yhden tai useamman oppiaineen opetus pienryhmässä

Mielestämme on hyvä, että oppilaskohtaista tukea saavien oppilaiden määrää yleisopetuksen opetusryhmässä rajataan. Luonnoksen mukaan viiden oppilaan enimmäismäärään lasketaan mukaan vain oppilaat, jotka saavat erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antamaa opetusta pienryhmässä oppilaskohtaisena tukitoimena. On ongelmallista, jos laskennan ulkopuolelle jätetään oppilaat, jotka ovat tähän asti saaneet osa-aikaista erityisopettajan antamaa opetusta.

Luonnoksen edellä mainittu kohta on mielestämme liian tulkinnanvarainen ja vaatii selkeytystä ja täsmennystä.

Muut huomiot

Muita huomioita perusopetuksen opetussuunnitelman perusteluonnoksesta

Pidämme tärkeänä, että jokainen tukea tarvitseva oppilas saa tarvitsemansa tuen. Perustetekstin tulee olla kaikilta osin riittävän yksiselitteistä, jotta tuki toteutuu yhdenvertaisesti asuinpaikasta riippumatta.

Lausunnon tiivistelmä

Tiivistelmä lausunnon keskeisestä sisällöstä.

-Turvallisen oppimisympäristön edellytys on riittävän pieni ryhmäkoko. Ryhmän koko voi olla enintään 16 oppilasta oppiaineissa, joissa työskennellään esimerkiksi laboratorioissa tai ulkona maastossa ja käytetään erilaisia laitteita ja kemikaaleja. Näitä oppiaineita ovat luonnontieteet kuten biologia, maantieto, fysiikka ja kemia sekä taito- ja taideaineista esimerkiksi kotitalous ja käsityöt.

-Luonnoksen mukaan yleistä tukiovetusta annetaan oppilaan työjärjestyksen mukaisten oppituntien aikana, joihin tuen tarve liittyy, ja sitä antaa ensisijaisesti opetusryhmästä vastuussa oleva luokan- tai aineenopettaja. Ehdotetun järjestelyn ongelmana on, että opettaja ei pysty samanaikaisesti sekä antamaan tukiovetusta että opettamaan yleisopetuksen ryhmää.

-Luonnoksen mukaan yhden opettajan opettamat yleisopetuksen opetusryhmät muodostetaan siten, että ryhmässä on enintään 5 oppilasta, jotka saavat erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antamaa opetusta pienryhmässä oppilaskohtaisena tukitoimena. On ongelmallista, jos laskennan ulkopuolelle jätetään oppilaat, jotka ovat tähän asti saaneet osa-aikaista erityisopettajan antamaa opetusta. Edellä mainittu kohta on mielestämme liian tulkinnanvarainen ja vaatii selkeytystä ja täsmennystä.